

Kontseptsioon

(tööversioon juuni 2020)

LEADER koostööprojektid Lõuna-Eesti kohalike väärtuste esiletoomiseks TARTU 2024 raames (“Kollased Aknad”)

NB! Projekt on TARTU 2024 arendusprotsessis, mistõttu võib kontseptsiooni tulla muudatusi ja täpsustusi

Partnerid: LEADER tegevusgrupid Lõuna-Eestist (Valgamaa Partnerluskogu, Piiriveere Liider, Võrumaa Partnerluskogu, Põlvamaa Partnerluskogu, Tartumaa Arendusselts), piirkonna linnad (Tartu, Võru, Valga), SA Tartu 2024 ja National Geographic Eesti

Projektide kestvus: 01.01.2021-30.06.2023; 01.07.2023-31.12.2025

Eesmärgid:

- piirkonna tugevam identiteet ja ühiste väärtuste võimestamine;
- erinevate osaliste ja sektorite kaasamine, vähemusgruppide kaasamine, linnade ja maapiirkondade koostöö, valdade-ülene koostöö sündmuste kavandamisel ja elluviimisel;
- roheline suunamuutuse toetamine ning rohkem innovaatilisi ja jätkusuutlikke lahendusi;
- teenusepakkujate koostöö edendamine – omavahel põimitud tooted ja teenused, uudsed koostöövormid;
- ettevõtlikkuse tõus – uued algatused ja ettevõtted;
- piirkonna elanike ja külastajate arvu kasv.

Kasusaajad:

- kohalik tasand – kogukonnad, ettevõtjad, kohalikud omavalitsused;
- piirkonna külastajad.

Projektiidee:

Tegemist on Lõuna-Eesti kollaste akende teekonna, mis avati külastajatele aastal 2013, jätkuprojektiga. Kollaste akende teekond põhineb kogukondade initsiatiivil ja avatud taotlusvooru esitati just need paigad, mis kõige paremini toovad esile **Lõuna-Eesti olemuse, väärtused, lood, legendid**. Projekti eesmärk on piirkonna identiteedi tugevdamine ning Lõuna-Eesti tutvustamine külalistele meie oluliste väärtuste kaudu. **Need väärtused on: puhas loodus, mitmekülgne kultuuripärand, kohalik toit ja käsitöö, tervislik elustiil, jätkusuutlikud ja innovaatilised lahendused, sotsiaalne sidusus ja kogukonnad.**

Kultuuripealinn TARTU 2024 raames toimuvad Lõuna-Eestis perioodil 2022-2024 kokku 24 sündmust, millest 4 suursündmust on maakonnapõhised ja koordineeritud kuraatori poolt. Ülejäänud 20 sündmust valitakse välja avatud taotlusvoorus osalevate kogukondade esitatud ideede hulgast.

Sündmuste hindamisel on olulised järgmised kriteeriumid:

- Lõuna-Eesti identiteedi ja kultuuripärandi toetamine, seosed Lõuna-Eesti väärtustega;
- erinevate osaliste ja sektorite kaasamine, vähemusgruppide kaasamine, linnade ja maapiirkondade koostöö, valdade-ülene koostöö sündmuste kavandamisel;
- inimeste võimestamine, võrgustumine ja sotsiaalne sidusus;
- põimitud lähenemine sündmuste, toodete ja teenuste pakkumisel – terviklahendused;
- roheline suunamuutus ja innovaatilised lahendused – pikaajaline perspektiiv ja jätkusuutlikkus, ökoloogiline jalajälg;
- rahvusvaheline partnerlus sündmuste kujundamisel ja turundamisel;
- regionaalne tasakaalustatud areng Lõuna-Eestis;
- globaalsete väljakutsetega toimetulek kohalikul tasandil;
- sündmuste korraldaja aktiivgrupi võimekus ja oskused, kompetentsid, sh sündmuse eelarve selgus ja teostatavus ning kaasfinantseerimise suutlikkus.

Hindamiskomisjoni kuuluvad TARTU 2024 loomenõukogu, koostööprojekti partnerite, Lõuna-Eesti kogukondade, ettevõtjate ja omavalitsuste esindajad.

Kollaste akende programm on **ühtlasi kultuuripealinna sissejuhatav** ja seetõttu on sündmused aastate vahel kavandatud jagada järgmiselt:

2022 – 6 kogukonnatasandi sündmust;

2023 – 6 kogukonnatasandi sündmust ja 1 suursündmus;

2024 – 8 kogukonnatasandi sündmust ja 3 suursündmust.

Kollaste akende programmi peamised mõjud:

- Lõuna-Eesti identiteedi võimestumine;
- regiooni tasakaalustatud areng;
- roheline suunamuutus;
- ettevõtlusaktiivsuse kasv;
- üldine turvatunde suurenemine;
- uued arenguiimpulsid, innovaatilised lahendused toodete ja teenuste pakkumisel, sh turismi suunal;
- üldine elukvaliteedi tõus, nii vaimset kui füüsilist tervist toetav keskkond;
- Lõuna-Eesti elanike ja külastajate arvu kasv.

Kavandatav eelarve 2021-2025 LEADER koostööprojektist on 170 000€, millest 34 000€ tegevusgrupi kohta. SA TARTU 2024 panustab programmi täiendava eelarvega, mille täpne maht selgub arendusprotsessi jooksul.